

Kunst en cultuur in de Bibliotheek

Verkenning

Inhoud

03	Inleiding	16	Kunst in het sociaal domein
06	Podium voor literatuur	18	Kunstenaars en maatschappelijke vraagstukken
08	Encyclopedie van kunst en cultuur	20	Hoe gaan we verder?
10	Actieve beoefening van kunst en cultuur	22	Literatuur- en interviewlijst
12	Lokale cultuur	23	Colofon
14	Podium voor de stad en kunstenaars		

Inleiding

Van een cursus over Van Gogh en het postimpressionisme tot muziekles en de breiclub waar eenzame ouderen elkaar ontmoeten: kunst en cultuur behoren tot de kernfuncties van de Bibliotheek. Bibliotheken zijn cultuurinstellingen volgens de wet en worden ook vanuit die (gemeentelijke) begrotingen gefinancierd. De invulling verschilt echter sterk.

Sinds 2015 is ‘laten kennismaken met Kunst en Cultuur’ officieel één van de vijf wettelijke taken van de Bibliotheek zoals omschreven in de ‘Wet Stelsel Openbare Bibliotheken’ (WSOB). Een brede taakopvatting, waar heel verschillend uitvoering aan wordt gegeven. Zo organiseren bibliotheken (al dan niet samen met culturele partners) schrijversbijeenkomsten, exposities, dans- en theatervoorstellingen, concerten, artistieke cursussen of ze bieden creatieve werkplaatsen. Met alle verschillende mogelijkheden om uitvoering te geven aan deze taak, is het voor veel bibliotheken en multifunctionele organisaties niet eenvoudig om tot een invulling en een bijbehorende visie voor de langere termijn te komen.

Kunst en cultuur krijgen aandacht in het Nederlandse bibliotheekveld, maar er leven ook vragen rond het thema. Met deze gids willen we een startpunt bieden. Welke manieren zijn er om met kunst en cultuur te werken? Welke goede voorbeelden zijn er? En welke rollen kan de Bibliotheek innemen in de lokale kunst- en cultuursector?

Kunst en cultuur

Voor kunst en cultuur is geen eenduidige definitie. Grofweg kunnen we kunst en cultuur beschrijven als ‘manieren om je uit

te drukken als individu en als groep’. Het draagt bij aan het gevoel van identiteit en verbondenheid tussen mensen en groepen mensen.

De begrippen kunst en cultuur worden vaak door elkaar gebruikt en met elkaar verward. In deze introductie gebruiken wij de volgende omschrijvingen:

Onder **cultuur** verstaan we handelingen, kennis, gesproken taal of objecten die betekenis geven aan een bepaalde groep mensen. Je kunt dan denken aan tradities, streektaal, archeologische vondsten of volksmuziek.

(Amateur)**kunst** maakt onderdeel uit van cultuur. We beschouwen het als werk dat door (amateur)kunstenaars gemaakt wordt en ten doel heeft iets uit te drukken. Kunst-disciplines zijn onder andere beeldende kunst, theater, dans, literatuur, muziek, creatief schrijven en nieuwe media.

Kunst en cultuur is nog niet voor iedereen toegankelijk. Juist in bibliotheken is een laagdrempelige kennismaking met kunst en cultuur voor iedereen mogelijk: als plek midden in de samenleving, om de hoek en zonder hoge financiële drempel.

“Bibliotheken zijn bij uitstek locaties waar mensen cultureel ontwaken en cultureel volwassen kunnen worden. Het zijn plekken waar mensen groeien, leren, oefenen, of juist even de stilte opzoeken. Plekken waar je je wereld vergroot, door een ontmoeting met een dorps- of stadsgenoot die je nog niet kende. Doordat je voor het eerst een boek van Annie M.G. Schmidt, Gerard Reve, of Arnon Grunberg in handen hebt. Of verhalen en stemmen van andere continenten, en landen en mensen waar je je nauw mee verbonden voelt.”

- Staatssecretaris Gunay Uslu, 9-12-2022

Deze publicatie

Om de wereld achter de vijfde wettelijke taak van de openbare bibliotheken te duiden, onderzochten we de manieren om daar vorm aan te geven. We bekeken de wet, de netwerkagenda en de stukken die leidden tot de totstandkoming ervan en we interviewden zes bibliotheekmedewerkers uit Gelderland en Overijssel.

Zo zijn we tot zeven mogelijke invalshoeken voor kunst en cultuur in de Bibliotheek gekomen. Deze hebben we vervolgens voorgelegd aan een groep programmamakers van Gelderse en Overijsselse bibliotheken en daarna aangescherpt. Al deze invalshoeken leggen we in deze gids voor en lichten we toe

met voorbeelden uit de praktijk. Tot slot doen we een voorstel voor vervolgstappen en roepen we op met ons mee te denken.

Meer weten?

Voor een uitgebreide analyse van de waarde van kunst en cultuur kun je het stuk [De Waarde van Cultuur](#) (2013) van Pascal Gielen en zijn collega's lezen. Hij onderscheidt de waarden kwalificeren, subjectiveren en socialiseren.

01

Podium voor literatuur

De Bibliotheek biedt een podium voor literatuur zoals musea dat doen voor de kunst en theaters voor podiumkunsten. Als het gaat om het presenteren en onder de aandacht brengen van literatuur is de Bibliotheek een logische plek. Door de collectie en het organiseren van programma's en activiteiten maak je als bibliotheek literatuur voor een breed publiek toegankelijk. Door onder andere lezingen van schrijvers en literaire leesclubs kan je het lezen van literatuur stimuleren.

01

Brommer op Zee

Brommer op Zee was het boeken-programma van de VPRO. Elke maand werd aansluitend een literaire meet up in de Bibliotheek georganiseerd om lezers en schrijvers bij elkaar te brengen. Ook na de laatste aflevering blijven deze literaire meet ups een geschikte manier om het gesprek over literatuur met experts en bezoekers aan te gaan. Tijdens de meet up kunnen thema's uit de boeken besproken worden, kunnen bezoekers vragen stellen en met elkaar in gesprek. Vanuit SPN is een [online toolkit](#) ontwikkeld om bibliotheken verder te helpen bij het organiseren van deze literaire meet ups.

03

Twentse boekenballade

In Hengelo organiseert de Bibliotheek samen met Stichting Hengelo Leest, Boekhandel Broekhuis en Poppodium Metropool jaarlijks de [Twentse Boekenballade](#). Tijdens dit festival wordt samengewerkt om literatuur op de kaart te zetten. Vanuit een literaire invalshoek worden dwarsverbanden gelegd met theater, film, muziek, beeldende kunst, wetenschap en filosofie.

02

Boek the party

Literatuur is een feestje! Samen met Boekhandel Raadgeep & Berrevoets organiseert de Bibliotheek West-Achterhoek daarom ieder jaar de succesvolle talkshow [Boek the Party](#) waar bekende en minder bekende auteurs op eigenzinnige manier worden voorgesteld aan het publiek. Met brede kennis en humor worden de schrijvers geïnterviewd over uiteenlopende onderwerpen. Bezoekers krijgen de kans al hun vragen te stellen.

05

Literatuurcollectie

Het is een inkoppertje, maar als het om literatuur gaat, kun je in de Bibliotheek (bijna) alles vinden en ontdekken. Klassiekers en, in toenemende mate, de nieuwste trends, zijn te lenen bij de Bibliotheek. Van Proust tot Pfeijfer en van hardcover tot e-book.

04

Deventer schrijft

In Deventer wordt de verhalenwedstrijd [Deventer schrijft!](#) georganiseerd. De Bibliotheek daagt inwoners uit hun verhalen uit en over de stad op te schrijven en te delen. Samen met Deventer Boekenstad en De Nieuwe Oost organiseert de Bibliotheek Deventer daarbij een reeks inspirerende schrijfcursussen. Jonge schrijvers kunnen samen met professionele docenten aan de slag met proza, poëzie, songwriting, spoken word, rap of theaterteksten inclusief performanceworkshop!

02

Encyclopedie van kunst en cultuur

Ook in relatie tot andere vormen van kunst en cultuur kan de Bibliotheek een belangrijke positie innemen. Jouw bibliotheek heeft een schat aan informatie in huis! Als bron van informatie en inspiratie kan je als bibliotheek een rol spelen op het gebied van artistieke ontwikkeling en culturele participatie. De Bibliotheek wordt ook wel gezien als “encyclopedie van de kunst en cultuur” of “toegangspoort tot de kunsten”. Hoe vul je deze rol in?

“De collectie van de Bibliotheek is zo groot dat er altijd haakjes te vinden zijn, daarom is het belangrijk om te kijken: welke invalshoek kiezen we? Wat is toegevoegde waarde?”

- Marjolein Hordijk, OBGZ

01

Gesprek

De Bibliotheek kan het gesprek over kunst en cultuur laagdrempelig faciliteren. Een mooi voorbeeld hiervan zijn [studie-](#) en kenniskringen, waarbij een groep samenkomt in de Bibliotheek om uit te wisselen over diverse maatschappelijke en kunstzinnige thema's. Bibliotheken faciliteren of organiseren deze kenniskringen in verschillende soorten en maten.

Bij Fundament in Losser gebeurt dit in de vorm van de [Culturele Ontmoeting](#). Onder leiding van ervaren docenten en vrijwilligers uit het kunstcollectief en de historische kring gaan ouderen met elkaar in gesprek over kunst, cultuur en historie.

02

Collectie

In de bibliotheekcollectie vind je veel informatie op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed. Denk daarbij niet alleen aan de fysieke collectie, maar ook aan online platforms als [Muziekweb](#), [Filmbieb](#) of de themacollecties van de '[digitale etalages](#)'. Met deze collectie dragen bibliotheken bij aan de (lokale) culturele infrastructuur.

De collectie biedt ook kansen om thema's uit te lichten en aanwezige kennis te koppelen aan relevante culturele activiteiten of tradities in de omgeving. Als bibliotheek kun je bijvoorbeeld achtergrondinformatie geven over museale presentaties, fototentoonstellingen of muziek- en toneeluitvoeringen. Door aan te sluiten op de agenda van je stad of dorp kun je een waardevolle positie innemen in het lokale culturele veld. Een voorbeeld is de Maand van de Geschiedenis, waarbij historische instellingen, archieven, musea, maar ook theaters, filmhuizen en bibliotheken samen aandacht besteden aan hetzelfde thema.

03

Cursussen, lezingen, of filmvertoningen

Veel bibliotheken bieden verbreding en verdieping door het organiseren van lezingen en korte cursussen over kunstgeschiedenis of door in te zoomen op bepaalde kunststromingen. Deze worden vaak verzorgd in samenwerking met lokale experts en kunsthistorici. De Bibliotheek Enschede bood bijvoorbeeld een cursus '[Vrouwelijke kunstenaars](#)' aan en een (online) lezingenreeks over [Kunst in Noord-Amerika](#).

Ook een mooi voorbeeld zijn de kunstgeschiedenis colleges in samenwerking met [Oud Geleerd Jong Gedaan](#). Hierbij delen (master)studenten kunstgeschiedenis hun kennis over kunst, door het geven van colleges aan senioren, zowel in de Bibliotheek als online.

03

Actieve beoefening van kunst en cultuur

De Bibliotheek is ook een plek waar bezoekers laagdrempelig zelf aan de slag kunnen met kunst en cultuur: schrijven, fotograferen, schilderen of muziek maken. Samen met anderen kunnen bezoekers kennis maken met bepaalde kunstdisciplines (zoals muziek of beeldende kunst) en hun technieken (denk aan aquarelleren of houtgravure) of vaardigheden ontwikkelen of verbeteren.

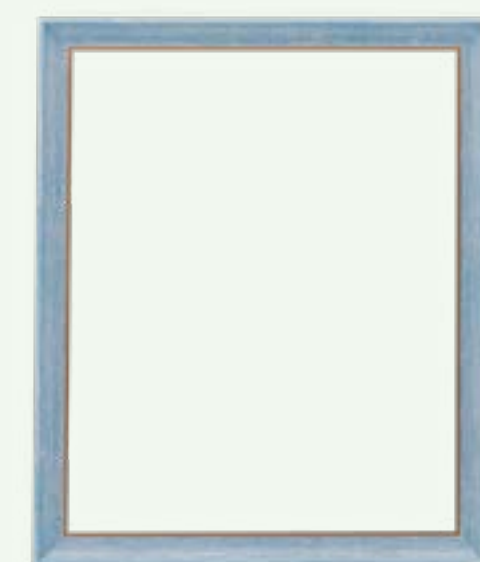
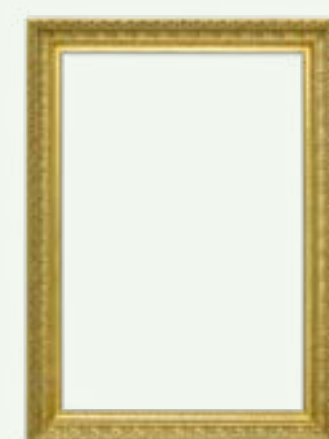
“In de Bibliotheek breng je mensen in aanraking met een bepaalde kunstvorm of techniek. Mensen kunnen verschillende dingen uitproberen en worden getriggerd om er meer over te weten te komen.”

- Annet Wamelink, de Bibliotheek Achterhoekse Poort

01

Creatieve cursussen

Veel bibliotheken bieden creatieve cursussen en artistieke workshops aan. Zo ook [Rozet](#), waar je terecht kan voor landschapschilderen en kalligrafie tot pottenbakken en fashion design. De eindresultaten worden bovendien tentoongesteld via de expositieruimte van de Bibliotheek. Als bibliotheek kan je hiervoor ook samenwerken met culturele partners in je omgeving zoals de samenwerking tussen de Bibliotheek Achterhoekse Poort en de Koppelkerk in Bredevoort.

02

Het perfecte plaatje en andere foto-exposities

De Bibliotheek Oost-Achterhoek organiseerde voor lokale amateur-fotografen een fotowedstrijd naar het format van het programma ‘het perfecte plaatje’. Iedere maand een andere winnaar en de foto's worden in de Bibliotheek geëxposeerd. Deelnemers konden bovendien eerst meedoen aan een cursus fotograferen en foto bewerken.

In het kader van het project ‘Agenda van de Stad’ mochten ook bij de [Bibliotheek Enschede](#) amateurfotografen foto's inzenden met het thema ‘energietransitie dichtbij’. Daaromheen werden een expositie, fotografieworkshop en verschillende inhoudelijke programma's georganiseerd.

03

Ook online participeren

Ook buiten de muren van het gebouw gaat het creatieve aanbod van de Bibliotheek door. Via iedere bibliotheek zijn er talloze online cursussen en workshops die bezoekers kunnen helpen om hun creatieve vaardigheden (nog verder) te ontwikkelen. Bibliotheekleden kunnen namelijk kosteloos gebruikmaken van het aanbod van [Soofos](#) en [GoodHabitx](#) op het gebied van taal, fotografie, grafisch ontwerpen, design en nog veel meer.

04

Lokale cultuur

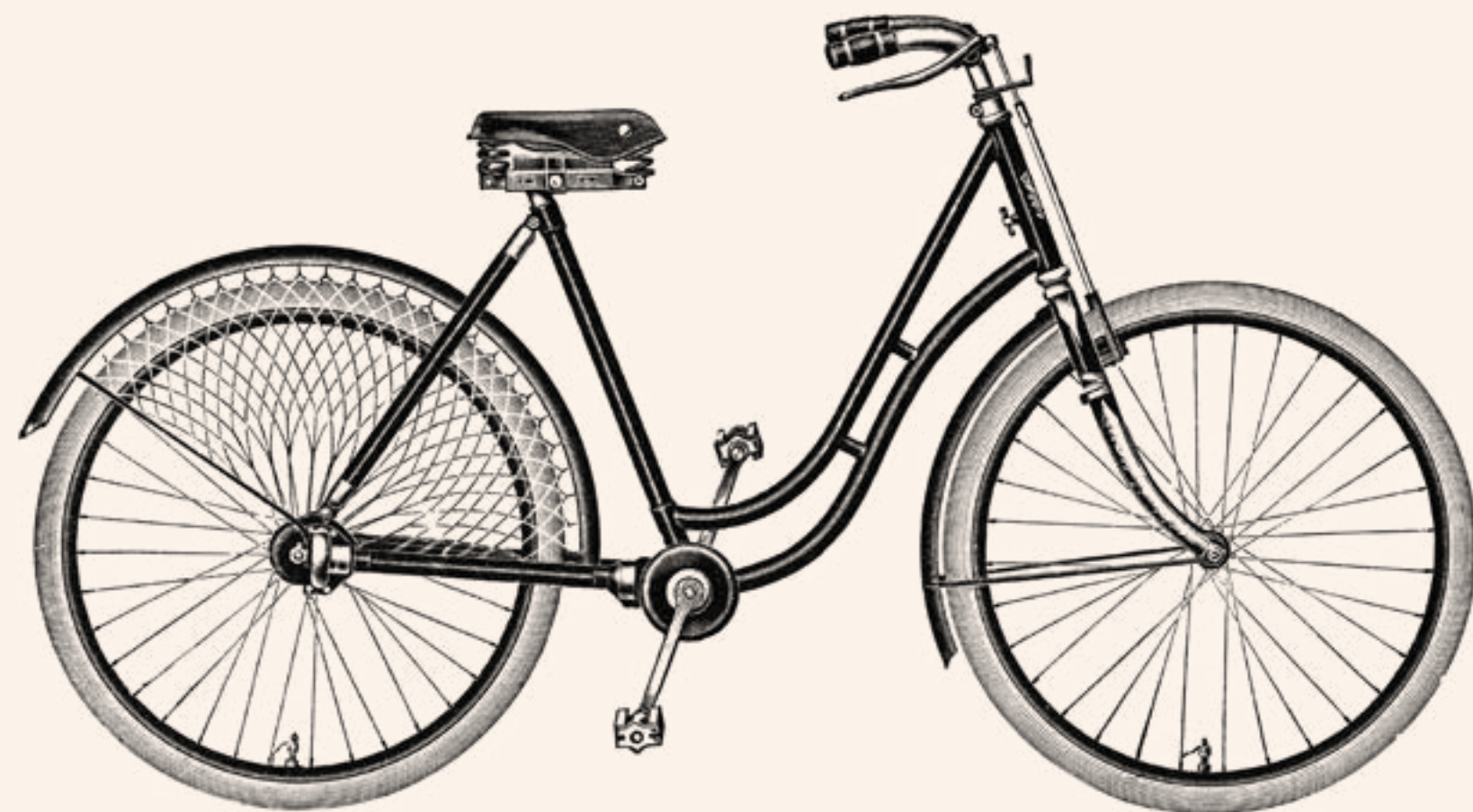
Naast de kunstdisciplines zijn er ook andere culturele thema's waar bibliotheken vanuit hun lokale wortels op inzetten. Voorbeelden zijn geschiedenis, erfgoed, architectuur, taal en volksfeesten. Welke vormen zijn er om hier vanuit de Bibliotheek op in te zetten?

01

Poëzie fietsroute

In ZINiN in de gemeente Hellendoorn werken theater, filmhuis en Toeristisch Bureau Hellendoorn samen met de Bibliotheek aan het culturele aanbod in de regio. Samen met de gemeente ontwikkelden zij een [gedichten\(fiets\)route](#). Inwoners mochten gedichten aandragen over bijzondere plekken in de gemeente. Daaruit werd een selectie gemaakt voor de route. Deze poëzieroute zorgt voor verbinding tussen de inwoners en de omgeving en maakt door middel van gedichten de identiteit van de regio zichtbaar en voelbaar.

02

Archeologie

[ArcheoHotspots](#) zijn plekken waar inwoners kennis kunnen maken met archeologie uit de omgeving. Hier worden voorwerpen uit opgravingen getoond en kunnen mensen helpen bij het sorteren van de vondsten. Vaak is er ook ruimte om eigen vondsten te laten onderzoeken. Rozet heeft diverse activiteiten voor jong en oud ontwikkeld rondom de ArcheoHotspot. Als er geen ruimte is voor een vaste Archeohotspot, dan is het wellicht mogelijk om een tijdelijke pop-up Archeohotspot in te zetten.

03

Streektaal

Cultuur komt onder andere tot uitdrukking in taal. Ze zijn dus onlosmakelijk verbonden. Een voorbeeld is de streektaal van de regio Achterhoek. De Bibliotheek Oost-Achterhoek organiseerde een lezing over de [Achterhoekse streektaal](#) en de Bibliotheek West-Achterhoek heeft op hun website een [themapagina](#) over de regio Achterhoek & Liemers. Hier geven ze informatie over de regio en taal en verwijzen ze door naar partners, zoals het Stedsmuseum in Doetinchem en Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers.

04

Erfgoed en kunst

Een voorbeeld waar kunst en erfgoed elkaar versterken is te vinden in Rozet. In het Gelders Archief werd een bijzondere vondst gedaan: de partituur '[Op het Puin](#)'. Dat is een openluchtspel met muziek dat in 1946 op de overblijfselen van de Eusebiuskerk werd opgevoerd. In samenwerking met het Muziektheater De Plaats bracht Rozet het opnieuw tot leven. Dit werd onderdeel van de thema-programmering [Arnhem, De nieuwe Stad](#).

Vanuit Rijnbrink maakten we ook [een inspiratiegids](#) over de verschillende manieren waarop bibliotheken kunnen programmeren rondom erfgoed.

05

Podium voor de stad en kunstenaars

Door bijvoorbeeld een expositieruimte, atelierruimte of theaterpodium voor (amateur)kunstenaars beschikbaar te stellen, kan de Bibliotheek de zichtbaarheid van kunst en cultuur in de gemeenschap vergroten. Zo wordt de Bibliotheek een plek van inspireren en creëren. Hoe zet je zowel je fysieke als online ruimte in als podium voor lokaal artistiek en cultureel aanbod en talent?

“We willen onze bezoekers meer bij de programmering betrekken zodat bijvoorbeeld ook kunstenaars uit de omgeving, waar ik geen weet van heb, in de Bibliotheek programma kunnen maken.”

- Annet Wamelink, de Bibliotheek Achterhoekse Poort

01

Podium voor lokale professionals

Invulling geven aan kunst en cultuur kan goed door de Bibliotheek open te stellen voor lokale professionals. Zo zet de Bibliotheek Kampen haar fysieke ruimte regelmatig in als expositieruimte voor lokaal talent. Als onderdeel van de jaarlijks terugkomende [Maand van Dromen](#) heeft de Bibliotheek vijf Kamper kunstenaars gevraagd om bezoekers mee te nemen in de wereld van inspiratie, durven maken en durven doen. Hier is de expositie Droomwerk uitgekomen. Een tentoonstelling met schilderijen, gedichten en beelden over dromen die bezoekers inspireert ook zelf hun droom te delen.

02

Biebatelier en artist in residence

De Bibliotheek Rotterdam biedt mensen uit de stad een inspirerende plek om aan hun creativiteit te werken. Of je nu tekent, schildert, grafisch vormgeeft of jezelf in een andere kunstvorm wilt ontwikkelen: in het Open Atelier krijg je alle ruimte om aan je eigen creaties te werken. Bovendien biedt de collectie van de Bibliotheek de perfecte basis om nieuwe ideeën op te doen en in contact te komen met artistieke stromingen of disciplines.

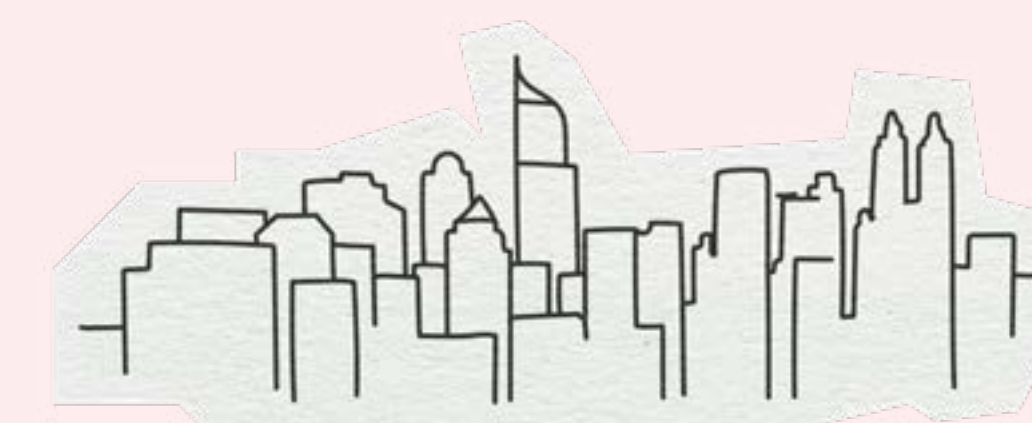
Daarnaast kan de Bibliotheek haar faciliteiten, kennis en netwerk ook bieden aan lokale kunstenaars die in aanraking willen komen met een breder publiek. Bijvoorbeeld door ruimte te bieden aan een artist in residence. Lokale kunstenaars delen in de Bibliotheek hun inspiratiebronnen en creatieve proces met bezoekers of nodigen bezoekers uit om mee te doen. In beide gevallen wordt de Bibliotheek een creatieve werkplaats.

03

Evenementen in de stad

In Nijmegen sluit de Bibliotheek aan bij bestaande culturele programma's in de stad zoals Kids 'n Billies en de Vierdaagsefeesten. Ook doen ze eens per jaar samen met culturele partners uit de stad mee aan de Nijmeegse [Kunstnacht](#). Voor één nacht wordt de fysieke ruimte van de Bibliotheek een podium voor makers uit Nijmegen en omstreken. Bezoekers kunnen zich laten verrassen door spannende combinaties van verschillende kunstvormen.

“Het draait om verhalen. Het boek is slechts het vervoersmiddel, verhalen vertellen kan ook in heel veel andere vormen.”

- Marjolein Hordijk, OBGZ

06

Kunst in het sociaal domein

Naast intrinsieke waarden heeft actieve kunstbeoefening bewezen effecten voor onder andere gezondheid, verminderen van eenzaamheid en cognitief bijblijven. Deze insteek past bij bibliotheken omdat het meerdere maatschappelijke doelen met elkaar verbindt, maar deze toepassing zien we in de praktijk nog niet heel vaak. Bij amateurkunstinstellingen en multifunctionele organisaties is dit meer ingebed.

01

Improvisatietheater

Creatieve ontwikkeling stimuleert en ontwikkelt zowel het taalgebied als de emotionele intelligentie. Improvisatietheater is een dramamethode van de Bibliotheek Hardenberg, het Alfa-college en Taalpunt waarin 21e eeuwse vaardigheden en taalontwikkeling centraal staan. Deze methode is bedoeld voor studenten en laaggeletterden om extra aandacht te geven aan basisvaardigheden.

02

Cultuur op recept

Deelname aan cultuur draagt bij aan een positieve gezondheid. Dit is het uitgangspunt van het project Cultuur op Recept, onderdeel van Welzijn op Recept in Nijmegen. Het gaat vooral om plezier hebben, andere mensen ontmoeten en jezelf ontwikkelen. Door mee te doen met culturele activiteiten ontdek je misschien een verborgen talent.

In Nijmegen werken het Lindeberg Cultuurhuis, de Bibliotheek, en Sociaal Werk (Sterker Sociaal Werk en Bindkracht10) samen aan dit programma. De trajecten, gericht op welzijn, gaan er vanuit dat ook kunst en cultuur een positief effect kunnen hebben op de levenskwaliteit. Daarbij werken huisartsen, welzijnscoaches en cultuurcoaches samen.

03

Cursus Muziek Vitaal

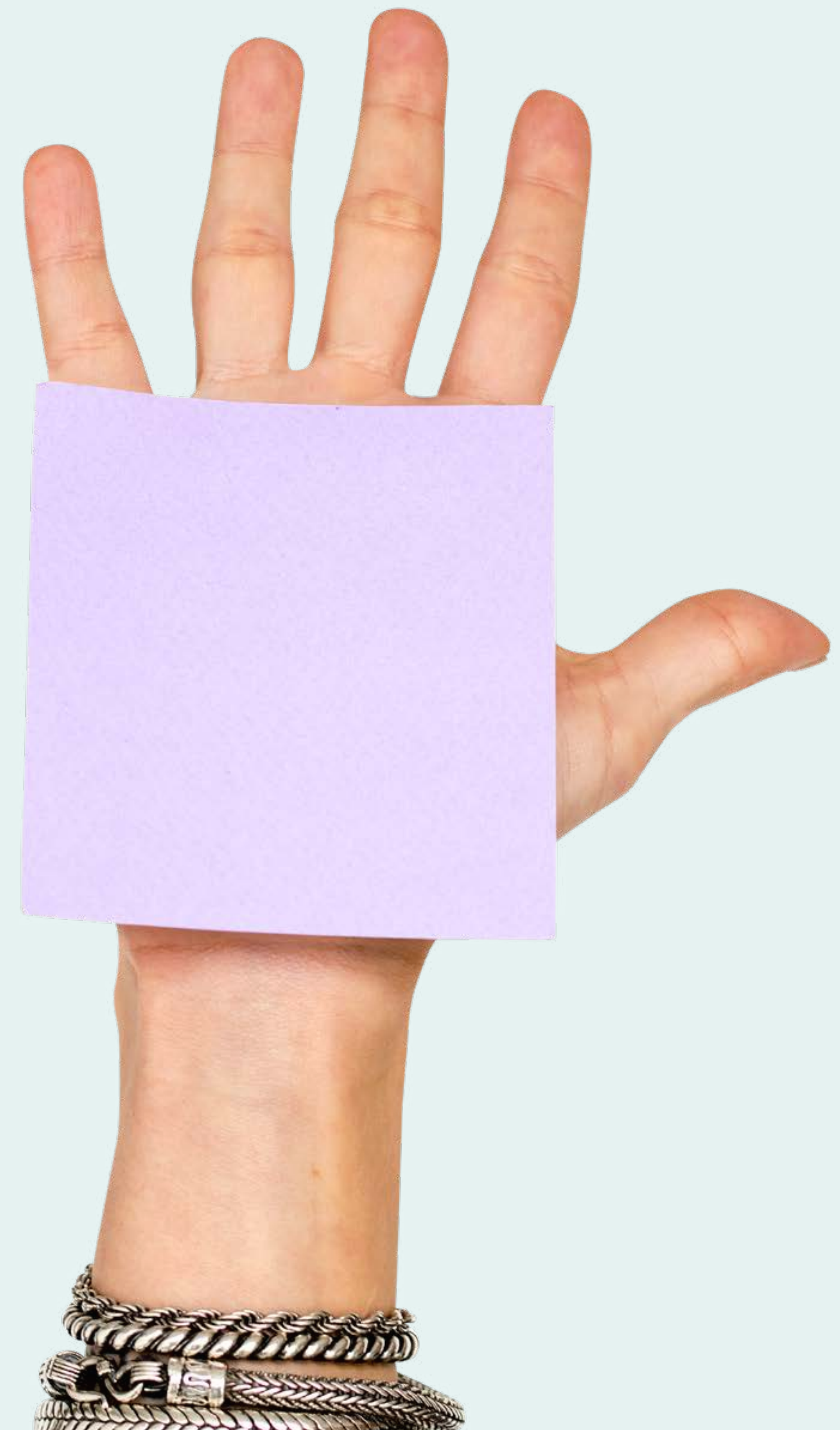
In Zeeland organiseerde de Bibliotheek samen met muziekscholen een korte gratis cursus voor thuiswonende mensen met beginnende dementie en hun mantelzorger. In de cursus wordt gezongen, bewogen en geluisterd naar muziek. Muziek is goed voor de hersenen, het kan een positieve invloed hebben op stemming en functioneren en het is heel leuk om mee bezig te zijn.

07

Kunstenaars en maatschappelijke vraagstukken

De maatschappelijke vraagstukken van deze tijd zijn complex en vragen om andere benaderingen. Kunst en cultuur zijn daarbij onmisbaar. Kunst en cultuur laten ons kennismaken met andere denkbeelden, brengen ons in beweging en stimuleren verandering. Door de creativiteit van de kunstenaar in te zetten om andere perspectieven te verwelkomen en zichtbaar te maken, kan de Bibliotheek inspelen op belangrijke vraagstukken.

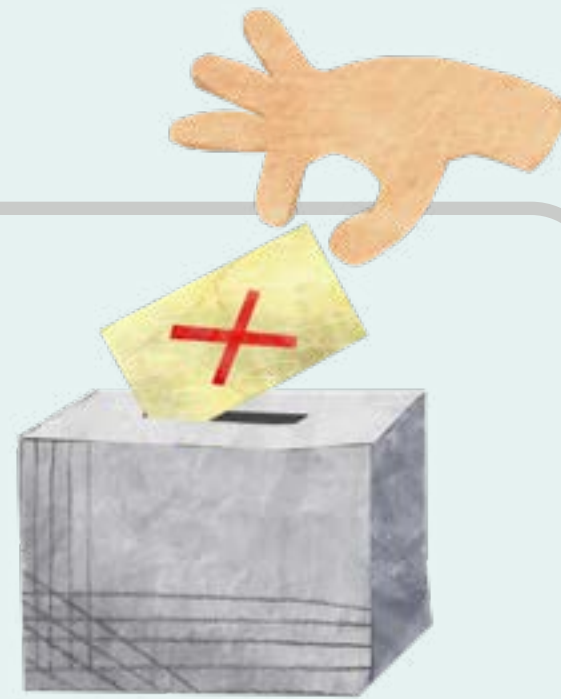
“Ik geloof niet dat mensen zich altijd bewust afvragen wat hun behoefte is. Bibliotheken moeten zeggen: hier moeten we het over hebben met elkaar. Vragen agenderen. En kunstenaars kunnen dat heel goed.”

- Anne-Marth Kuilder, de Bibliotheek Kampen

01

De KiesKeet

De KiesKeet is een installatie van een groep theatermakers. De kunstenaars omschrijven het project als een 'stemattractie'. Op luchtige wijze spraken zij in verkiezingstijd op de Zwolse en Kampense markt met publiek of de stemkeuze al was gemaakt. Doel was niet een bepaalde stem te ontlocken, maar twijfelende inwoners te overtuigen hun stem te laten tellen. Ook werden er verkiezingsprogramma's in begrijpelijke taal (B1-niveau) uitgedeeld, zodat de belangrijkste punten voor iedereen helder zijn.

02

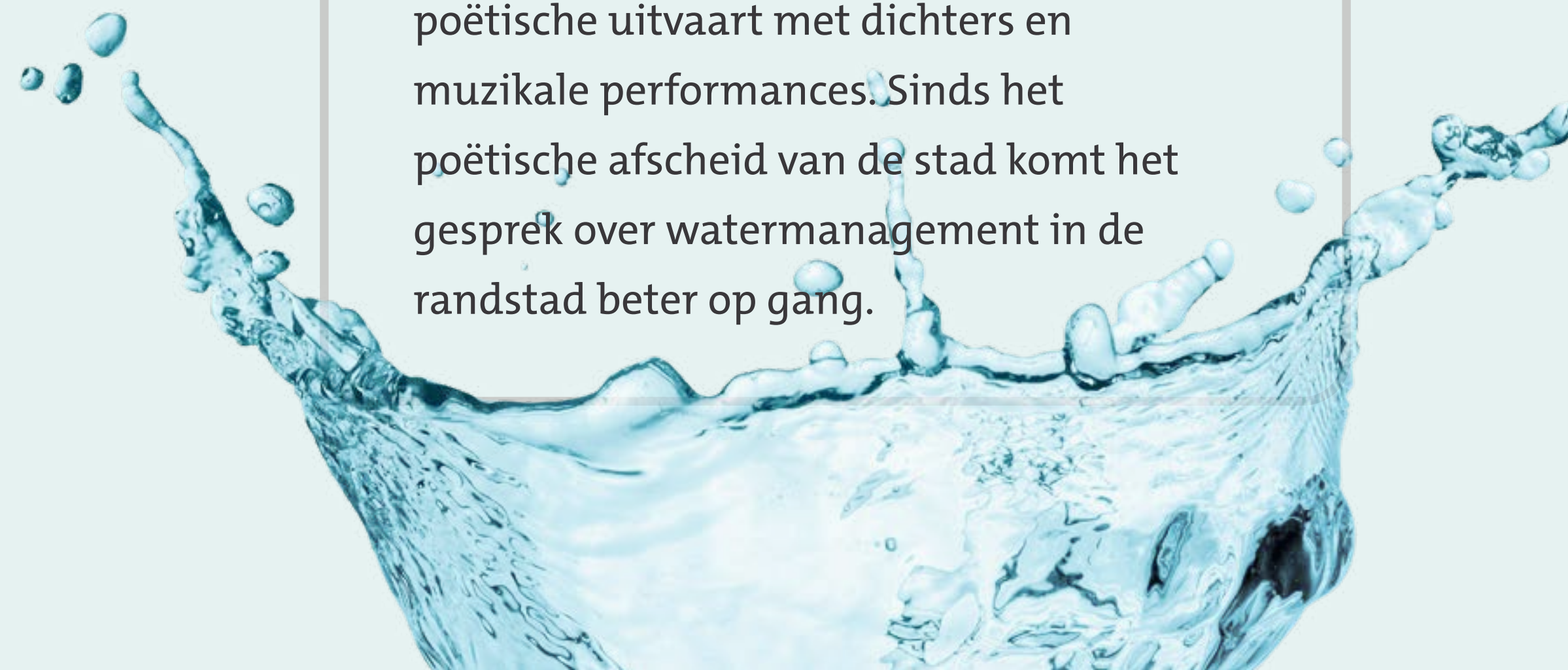
Arnhem Plasticvrij

Het festival [Arnhem Plasticvrij](#) stelde met kunst en muziek het gebruik van plastic ter discussie. Van een groot kunstwerk van ingezameld plastic in de hal en een workshop muziek maken met plastic tot workshops over een plasticvrij leven; dit festival stond helemaal in het teken van gesprek, kunst en plastic.

03

Het afscheid van de Stad

Tijdens het Afscheid van de Stad werd de mogelijkheid dat Utrecht in de volgende eeuw onder water zal lopen serieus besproken. De Bibliotheek Utrecht en het Stadsdichtersgilde ontwikkelden een poëtische uitvaart met dichters en muzikale performances. Sinds het poëtische afscheid van de stad komt het gesprek over watermanagement in de randstad beter op gang.

04

Fake news

De Bibliotheek Midden-Brabant plaatste rondom het onderwerp fake news de kunstinstallatie Face Detected in de Bibliotheek. Samen met bezoekers zetten ze voorwerpen van klei voor de installatie om te kijken wanneer deze het als gezicht herkende. Conclusie: de computer herkent geen gezichten, maar patronen die ook vaak in gezichten voortkomen. Wat betekent dit voor de manier waarop we met technologie omgaan?

Hoe gaan we verder?

In deze zeven perspectieven op kunst en cultuur in de Bibliotheek is er één constante: de Bibliotheek maakt de kennismaking met kunst en cultuur laagdrempelig en brengt ze dichterbij de inwoners. Dat kan zijn door het thema, de vorm of doordat het lokaal is ingebed.

Uit navraag bij verschillende programmamakers blijkt dat er momenteel het meeste enthousiasme is voor de perspectieven: Encyclopedie van kunst en cultuur, Lokale cultuur en Kunstenaars en maatschappelijke vraagstukken. In deze publicatie zijn daar al enkele voorbeelden van gegeven. We gaan deze perspectieven als vervolgstap nader verkennen.

Verschillende vragen die we kregen van programmamakers bleven in deze eerste verkenning onbeantwoord, zoals: waar zet je op in met kunst en cultuur als je al veel cultuurpartners in je werkgebied hebt? Welke expertise heb je nodig en waar haal je die vandaan? En hoe verbind je dat met de rest van je programmering?

In 2024 gaan we verder met deze verkenning. Heb je interesse in kunst en cultuur in jouw bibliotheek of MFO, wil je hierover sparren, met andere programmamakers in contact komen of kun je ondersteuning gebruiken? Laat het ons weten.

Contact

Elisabeth Rullens

elisabeth.rullens@rijnbrink.nl

Laurie de Zwart

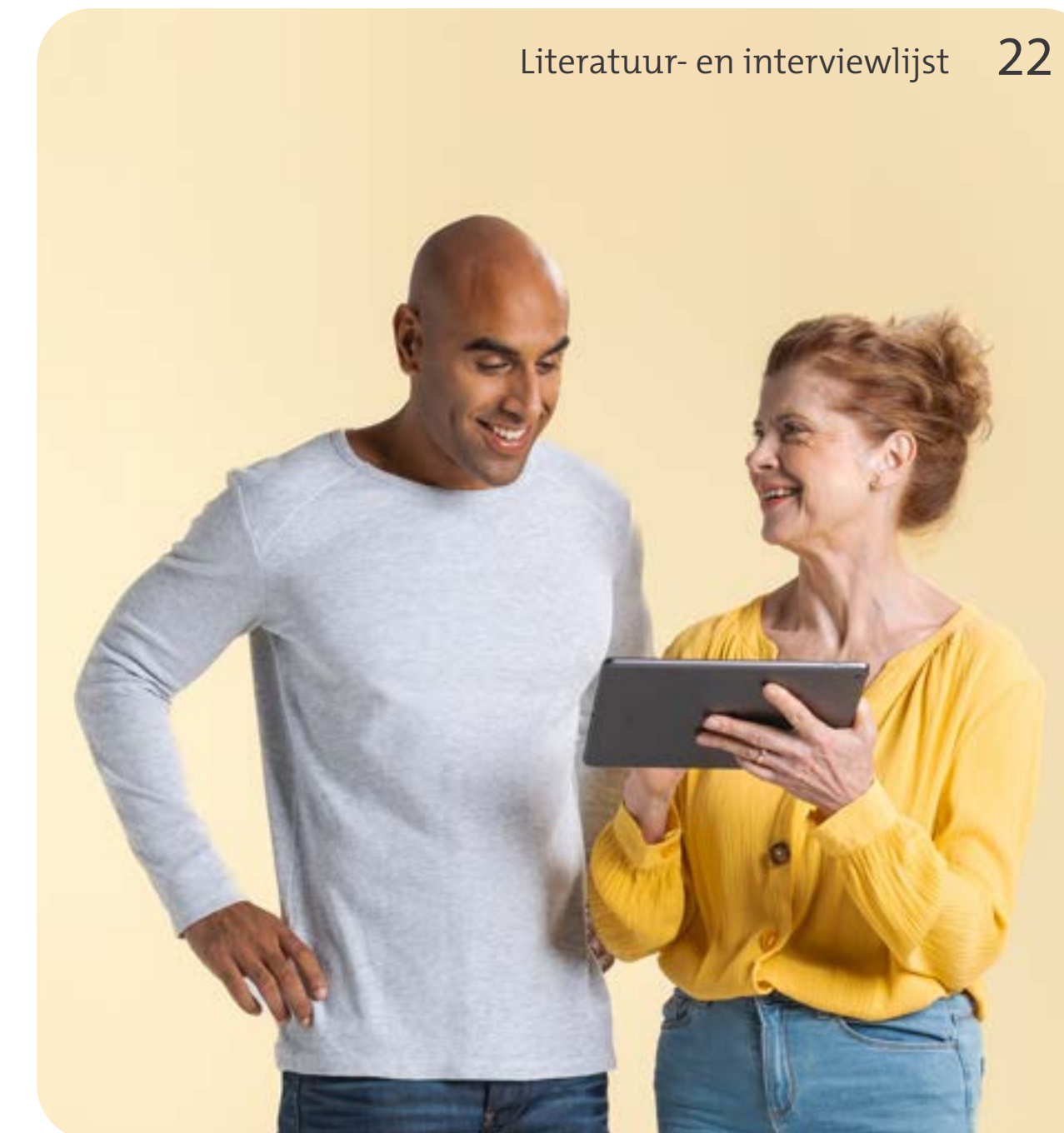
laurie.dezwart@rijnbrink.nl

Valerie Heil

valerie.heil@rijnbrink.nl

Literatuur- en interviewlijst

- Bnetwerk (2022) [Kunst en Cultuur in de Bibliotheek](#). Den Haag: Koninklijke Bibliotheek.
- Uslu, Gunay (2022) [Huizingalezing](#). Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) & Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (2005). [Richtlijn voor basisbibliotheken](#). Utrecht & Den Haag: VOB & VNG.

Met dank aan de geïnterviewden:

- Bart van Bergen (Rijnbrink)
- Alfred Haaksma (de Bibliotheek Scherpenzeel)
- Marjolein Hordijk (de Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid)
- Joris Kemps (de Bibliotheek Almelo)
- Anne Marth Kuilder (de Bibliotheek Kampen)
- Alby Mulder en Janneke Meijer (ZINiN)
- Annet Wamelink (de Bibliotheek Achterhoekse Poort)

Colofon

Tekst
Rijnbrink

Ontwerp
Rijnbrink

Beeld
Landelijke huisstijl
Rawpixel
Shutterstock

